

ZALECENIE KOMISJI
z dnia 18 czerwca 2019 r.
w sprawie projektu zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu we Włoszech
obejmującego lata 2021–2030
(2019/C 297/12)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (UE) 2015/652 oraz uchycenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 2,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Przepisy rozporządzenia (UE) 2018/1999 zobowiązują każde państwo członkowskie do przedłożenia Komisji projektu swojego zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, obejmującego okres od 2021 r. do 2030 r., zgodnie z art. 3 ust. 1 oraz załącznikiem I do tego rozporządzenia. Pierwsze projekty zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu miały zostać przedłożone do dnia 31 grudnia 2018 r.
- (2) Włochy przedłożyły projekt zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu w dniu 8 stycznia 2019 r. Przedłożenie tego projektu planu stanowi podstawę i pierwszy etap procedury iteracyjnej z udziałem Komisji i państw członkowskich, służącej finalizacji zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, a następnie ich wdrażaniu.
- (3) Przepisy rozporządzenia (UE) 2018/1999 zobowiązują Komisję do przeprowadzenia oceny projektów zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu. Komisja dokonała kompleksowej oceny włoskiego projektu zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, uwzględniając istotne elementy rozporządzenia (UE) 2018/1999. Ocena ta⁽²⁾ jest publikowana wraz z niniejszym zaleceniem. Poniższe zalecenia oparte są na tej ocenie.
- (4) Zalecenia Komisji mogą dotyczyć w szczególności: (i) poziomu ambicji założeń, celów i wkładów służących zbiorczemu osiągnięciu celów unii energetycznej, a zwłaszcza celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej oraz poziomu elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych, który państwa członkowskie zamierzają osiągnąć w 2030 r.; (ii) polityk i środków odnoszących się do celów na szczeblu państw członkowskich i Unii oraz innych polityk i środków o potencjalnym znaczeniu transgranicznym; (iii) wszelkich dodatkowych polityk i środków, które mogą być wymagane w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu; (iv) interakcji między istniejącymi i planowanymi politykami i środkami zapisanymi w zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu oraz spójności tych polityk i środków, w ramach jednego wymiaru i między poszczególnymi wymiarami unii energetycznej.
- (5) Opracowując swoje zalecenia, Komisja uwzględniła, z jednej strony, potrzebę zsumowania określonych, ujętych ilościowo planowanych wkładów wszystkich państw członkowskich, by ocenić poziom ambicji na szczeblu Unii, a z drugiej strony to, że państwo członkowskie musi mieć wystarczająco dużo czasu na należyte rozważenie zaleceń Komisji przed finalizacją zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu.
- (6) Zalecenia Komisji dotyczące poziomu ambicji państw członkowskich w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych zostały opracowane według wzoru podanego w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2018/1999, opartego na obiektywnych kryteriach.

⁽¹⁾ Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 264.

- (7) Jeśli chodzi o efektywność energetyczną, zalecenia Komisji opierają się na ocenie poziomu ambicji na szczeblu krajowym, przedstawionego w projekcie zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, w porównaniu ze zbiorowym poziomem wysiłków koniecznych do osiągnięcia celów Unii, uwzględniając, w stosownych przypadkach, informacje dotyczące szczególnych okoliczności krajowych. Ostateczne wkłady krajowe w dziedzinie efektywności energetycznej powinny odzwierciedlać potencjał oszczędności energii racjonalnych pod względem kosztów oraz powinny zostać wsparte solidną długoterminową strategią na rzecz renowacji budynków oraz środkami służącymi realizacji obowiązku oszczędności energii wynikającego z art. 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE⁽³⁾. Państwa członkowskie powinny również wykazać, że należycie uwzględniły zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”, wyjaśniając w szczególności, w jaki sposób efektywność energetyczna przyczyni się do racjonalnej pod względem kosztów realizacji krajowych celów w zakresie konkurencyjnej gospodarki niskoemisyjnej, bezpieczeństwa dostaw energii oraz rozwiązania problemu ubóstwa energetycznego.
- (8) Rozporządzenie w sprawie zarządzania wymaga od państw członkowskich przedstawienia ogólnego przeglądu inwestycji niezbędnych do osiągnięcia założeń, celów i wkładów określonych w zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu, a także ogólnej oceny źródeł tych inwestycji. Zintegrowane krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu powinny zapewnić przejrzystość i przewidywalność polityki i środków krajowych w celu zagwarantowania pewności inwestycji.
- (9) Jednocześnie, w ramach cyklu europejskiego semestru na lata 2018–2019, Komisja położyła silny nacisk na potrzeby inwestycyjne państw członkowskich w zakresie energii i klimatu. Znalazło to odzwierciedlenie w sprawozdaniu krajowym na 2019 r. dotyczącym Włoch⁽⁴⁾ oraz w zaleceniu Komisji dotyczącym zalecenia Rady dla Włoch⁽⁵⁾ w ramach procesu europejskiego semestru. Komisja uwzględniła najnowsze ustalenia i zalecenia wynikające z europejskiego semestru w swojej ocenie projektów zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu. Zalecenia Komisji uzupełniają najbardziej aktualne zalecenia dla poszczególnych państw wydawane w ramach europejskiego semestru. W swoich zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu państwa członkowskie powinny również zapewnić uwzględnienie najnowszych zaleceń dla poszczególnych państw, wydanych w ramach europejskiego semestru.
- (10) Przepisy rozporządzenia w sprawie zarządzania zobowiązują ponadto wszystkie państwa członkowskie do należytego uwzględnienia wszelkich zaleceń Komisji dotyczących projektów zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, które mają zostać przedłożone do dnia 31 grudnia 2019 r., a jeżeli dane państwo członkowskie nie uwzględni zalecenia lub jego istotnej części, powinno ono przedstawić swoje uzasadnienie i podać je do wiadomości publicznej.
- (11) W stosownych przypadkach państwa członkowskie powinny przekazywać – w swoich zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu oraz ich aktualizacjach w późniejszych latach – te same dane, które przekazują do Eurostatu lub do Europejskiej Agencji Środowiska. Zastosowanie tego samego źródła oraz, w miarę dostępności, statystyk europejskich jest również niezbędne do obliczenia poziomu bazowego na potrzeby modelowania i prognoz. Zastosowanie statystyk europejskich umożliwi lepszą porównywalność danych i prognoz wykorzystywanych w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu.
- (12) Wszystkie elementy załącznika I do rozporządzenia (UE) 2018/1999 należy uwzględnić w ostatecznym zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu. W tym kontekście należy dokonać oceny makroekonomicznego wpływu planowanych polityk i środków oraz, w możliwym zakresie, ich wpływu na zdrowie, środowisko, zatrudnienie i kształcenie, umiejętności oraz społeczeństwo. Należy zapewnić udział społeczeństwa i innych zainteresowanych stron w przygotowywaniu ostatecznego zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu. Te i inne elementy zostały szczegółowo opisane w dokumencie roboczym służb Komisji publikowanym wraz z niniejszym zaleceniem⁽⁶⁾.
- (13) W swoim ostatecznym zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu Włochy powinny oprzeć się na pozytywnych powiązaniach między planowanymi politykami i środkami wskazanymi w projekcie zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, a także dogłębniej przeanalizować bardziej problematyczne powiązania programowe, zwłaszcza między wymiarami obniżenia emisyjności, bezpieczeństwa energetycznego i rynku wewnętrznego. Oczekuje się w szczególności przedstawienia bardziej szczegółowych informacji na temat: (i) konsekwencji stopniowego odchodzenia od elektrowni węglowych oraz oczekiwanej zmiany roli gazu w koszyku energetycznym; (ii) sposobu osiągnięcia dużego rozpowszechnienia odnawialnych źródeł energii; (iii) wpływu włoskiego mechanizmu zdolności wytwórczych (CRM) na ceny dla konsumentów energii; (iv) spodziewanej ewolucji dopłat do paliw kopalnych. Podobnie założenia w ramach wymiaru badań naukowych, innowacji i konkurencyjności muszą wspierać planowane działania na rzecz innych wymiarów unii energetycznej.

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1011 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 512 final z dnia 5 czerwca 2019 r.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 264.

- (14) W kontekście ostatecznego zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu korzystne byłoby uwypuklenie obszarów przewagi konkurencyjnej i potencjalnych wyzwań w skali globalnej w odniesieniu do sektora technologii niskoemisyjnych, w tym w zakresie obniżenia emisyjności energochłonnych i wysokoemisyjnych gałęzi przemysłu. Korzystne byłoby określenie na tej podstawie wymiernych celów na przyszłość, a także polityk i środków służących ich osiągnięciu, z uwzględnieniem odpowiednich powiązań z polityką w zakresie przedsiębiorstw i przemysłu. Ostateczny zintegrowany krajowy plan w dziedzinie energii i klimatu mógłby również zyskać dzięki dopracowaniu kwestii ograniczenia emisji gazów cieplarnianych wynikającego z działań związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym.
- (15) Zalecenia Komisji dla Włoch opierają się na ocenie opracowanego przez Włochy projektu zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, publikowanego wraz z niniejszym zaleceniem ⁽⁷⁾,

NINIEJSZYM ZALECA, ABY WŁOCHY PODJĘŁY NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA:

1. Podbudowanie pożądanego poziomu ambicji w perspektywie roku 2030, zakładającego udział energii ze źródeł odnawialnych wynoszący 30 % jako wkład Włoch w realizację unijnego celu w zakresie energii odnawialnej na 2030 r., szczegółowymi i określonymi ilościowo politykami i środkami, które są zgodne z obowiązkami wymaganymi zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 ⁽⁸⁾, aby umożliwić terminowe i racjonalne pod względem kosztów osiągnięcie tego wkładu. Zwiększenie poziomu ambicji w zakresie odnawialnych źródeł energii w sektorze ogrzewania i chłodzenia na potrzeby osiągnięcia orientacyjnego celu zawartego w art. 23 dyrektywy (UE) 2018/2001. Zaproponowanie środków służących osiągnięciu celu dotyczącego transportu wynikającego z art. 25 dyrektywy 2018/2001. Ograniczenie stopnia skomplikowania i niepewności regulacyjnej oraz przedstawienie dodatkowych informacji w kwestii ram wspomagających prosumpcję energii ze źródeł odnawialnych i społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej, zgodnie z art. 21 i 22 dyrektywy (UE) 2018/2001.
2. Jeśli chodzi o efektywność energetyczną, należy zapewnić, by kluczowe instrumenty polityki przedstawione w projekcie zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu nadal przynosiły odpowiednie oszczędności w okresie 2021–2030. Odpowiednie odzwierciedlenie planowanych aktualizacji i usprawnień istniejących systemów wsparcia w ostatecznym zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu oraz w kolejnych sprawozdaniach z postępu prac. Ich znaczące wzmocnienie, aby umożliwić osiągnięcie wskazanych celów w zakresie oszczędności energii. Kontynuowanie prac, z uwagi na znaczny niewykorzystany potencjał, nad wzmocnieniem środków na rzecz efektywności energetycznej budynków (w odniesieniu do nowych i istniejących budynków publicznych i prywatnych) oraz transportu.
3. Określenie środków wspierających realizację założeń dotyczących bezpieczeństwa energetycznego odnośnie do dywersyfikacji i zmniejszenia zależności energetycznej, w tym środków zapewniających elastyczność. Uwzględnienie kontekstu regionalnego i faktycznego potencjału połączeń wzajemnych i zdolności wytwórczych w państwach sąsiadujących przy dokonywaniu oceny wystarczalności zasobów w sektorze elektroenergetycznym. Wyjaśnienie, w jakim stopniu rozwój, jakiego oczekuje się w sektorze gazu, jest zgodny z ustalonymi celami w zakresie obniżenia emisyjności i z przewidywanym stopniowym odchodzeniem od elektrociepłowni węglowych.
4. Określenie jasnych założeń, etapów i harmonogramu realizacji przewidywanych reform na rynkach energii, w szczególności na hurtowych rynkach gazu ziemnego oraz w zakresie funkcjonowania rynków detalicznych energii elektrycznej i gazu ziemnego.
5. Doprecyzowanie krajowych założeń i celów dotyczących finansowania badań naukowych, innowacji i konkurencyjności, w szczególności w związku z unią energetyczną, które mają być realizowane od 2021 r. do 2030 r., tak aby można je było łatwo zmierzyć i dostosować pod kątem wsparcia realizacji celów w innych wymiarach zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu. Oparcie tych założeń na konkretnych i odpowiednich politykach i środkach, z uwzględnieniem tych, które mają zostać opracowane we współpracy z innymi państwami członkowskimi, takich jak strategiczny plan w dziedzinie technologii energetycznych.
6. Przeprowadzenie konsultacji z krajami sąsiadującymi oraz w ramach Grupy Wysokiego Szczepła ds. Tworzenia Gazowych Połączeń Międzysystemowych w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej (CESEC) w kontekście sfinalizowania zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu. Dokładniejsze zbadanie transgranicznego potencjału i makroregionalnych aspektów skoordynowanej polityki w dziedzinie energii i klimatu, zwłaszcza na Adriatyku, w celu zmniejszenia śladu węglowego w regionie i wdrożenia podejścia ekosystemowego oraz większe wykorzystanie potencjału związanego z pogłębieniem współpracy śródziemnomorskiej.
7. Wymienienie zainicjowanych działań i planów na rzecz stopniowego wycofywania dotacji w dziedzinie energii, w szczególności w zakresie paliw kopalnych.
8. Uzupełnienie analizy interakcji z polityką w zakresie jakości powietrza i emisji do powietrza, w tym z ilościowego punktu widzenia.

⁽⁷⁾ SWD(2019) 264.

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

9. Lepsze uwzględnienie aspektów sprawiedliwej i uczciwej transformacji, w szczególności poprzez przedstawienie bardziej szczegółowych informacji na temat wpływu planowanych założeń, polityk i środków na społeczeństwo, zatrudnienie, umiejętności i rozkład dochodów, w tym w regionach wysokoemisyjnych i przemysłowych. Uzupełnienie podejścia do kwestii ubóstwa energetycznego poprzez dodanie konkretnych wymiernych celów oraz szczegółowych informacji na temat zasobów finansowych przeznaczonych na wdrażanie opisanych polityk, zgodnie z wymogami rozporządzenia (UE) 2018/1999.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 czerwca 2019 r.

W imieniu Komisji

Miguel ARIAS CAÑETE

Członek Komisji
